

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА

ОБЩИНА СИМИТЛИ

Приложение 4

Съдържание

Увод	2
Потенциал за развитието на туризма.....	4
Опазване на културното наследство чрез интегриран подход.....	5
Институционална рамка	6
Цели и приоритети на община Симитли за устойчиво развитие на туризма.....	9
Наблюдение и оценка на изпълнението на програмата.....	24
Източници на финансиране	26

Увод

Съгласно чл. 11 от Закона за туризма Общинският съвет определя политиката за развитие на туризма на територията на общината, като включва в програмата за реализация на общинския план за развитие самостоятелен раздел, съдържащ общинска програма за развитие на туризма.

Програмата за развитие на туризма на община Симитли е неразделна част от Плана за интегрирано развитие на общината 2021-2027 (ПИРО 2021-2027) и в него като стратегически документ са включени всички планирани дейности за устойчивото развитие на туризма през следващия седемгодишен период.

Туризмът, в класическия смисъл, се нарича пътуване с цел отдых и развлечение. Той може да се разглежда и като стопански отрасъл, който обслужва туристическата дейност.

Туризмът има важно значение в социален и икономически аспект. Благодарение на него човешкото здраве и трудоспособността се стабилизират и се разкриват работни места, които понякога са основен източник на доходи за определено селище, община, регион и страна и подобряват жизнения стандарт в тях. В личен план пътуванията, които хората предприемат, често обогатяват тяхната езикова, познавателна и социална култура.

Развитието на туризма е национален приоритет за социално-икономическото подобряване на условията на живот на населението. В икономиката това е важен отрасъл за община Симитли.

Туризмът поражда необходимост от създаването на някои производствени отрасли, които имат за цел да задоволят туристите с необходимите средства - транспорт, продукти, изделия на хранителната промишленост, производство на сувенири и др. Поради това туризмът има икономическа същност и в България туризмът е важен стопански отрасъл.

Туризмът дава добри икономически резултати, които биват преки и косвени. Преките се получават от приходите (част от тях валутни) - нощувки и храна, а косвените - от обслужването на туристите по време на пътуване и престой.

Туризмът има голямо икономическо и културно значение, явява се мощен фактор на международното сътрудничество, играе съществена роля в общуването между народите, дава възможност за пълноценна физическа и психическа отмора, за възстановяване здравето и силите на хората. Туризмът допринася за развитието и на други стопански отрасли - селско стопанство, транспорт, търговия. Той поражда необходимостта от изграждане на туристически съоръжения, транспортни средства и комуникации, производство на стоки за широко потребление и др. Дава тласък в

развитието на сувенирната промишленост и в тази връзка - за възраждането на много стари занаяти.

Значението на отрасъла се определя от мястото му в стопанската структура и влиянието му върху населението.

ПИРО Симитли 2021-2027 съдържа конкретни дейности, включващи проекти за:

1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;
2. изграждане и функциониране на общински туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;
3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;
4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;
5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;
6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;
7. взаимодействие и партньорство на общината с фирми от туристическия бранш, както с други общини и трансгранични райони в сферата на туризма;
8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти.

Потенциал за развитието на туризма

Община Симитли има потенциал, ресурси и база за развитие на затворен продукт в четири сезона. Мотивите за това са: разнообразните климатични условия, богатата флора и фауна, топли минерални извори, както и фактът, че на нейната територия има културни и исторически местности и територии от НАТУРА 2000, природни забележителности и изградени туристически маршрути, които са неограничен потенциал за развитието на туризма и за съхраняване на богато биоразнообразие.

Основните усилия/действия следва да се насочат към формиране и маркетинг и агресивна реклама на общински туристически продукти; развитие на атрактивни обекти от природното и културно наследство – възстановяване, опазване, експониране, оборудване, анимиране и подобряване на достъпа и прилежащата туристическа инфраструктура.

Културното наследство като материално и духовно послание представлява мощен ресурс за устойчиво развитие и качество на живот чрез възможностите на културния туризъм и обмена на знания и ценности. Финансирането на проекти по Програма „Рехабилитация и социална интеграция на хора с увреждания“, Програма „Достъпна среда“, проекти за Smart системи на информационни нива е приоритет в социалната дейност за културно познание. Smart системите интегрират управлението на интелигентните технологии и предоставят големи бази данни за вземане на по-добри решения в пространственото развитие и инфраструктурата на културното наследство.

Читалищата като уникална и традиционна за България културна институция са част от системата на децентрализираната културна мрежа в региона и изпълняват ролята си на средища за културна, информационна и социална дейност. Мултимедийни продукти, отразяващи разнообразието и идентичността на култури, етноси и религии в общината, областта, страната и Европа, дават на децата знания за културното наследство, чувство за принадлежност към общото културно наследство, чувство за споделена отговорност за неговото опазване.

Наличието на природни забележителности е предпоставка за развитие на туристическа индустрия с културен и природен туризъм. Културният и природен туризъм в селските ареали се разглежда като възможност за диверсифициране на икономиката и създаване на привлекателна жизнена среда. Традиционните дейности, природните защитени територии и забележителности, културното наследство като материална субстанция и духовно измерение с народните традиции, обичаи, обреди, вярвания, музика и танци създават уникални туристически продукти, които показват спецификата на общината, нейната национална идентичност като част от богатството на европейското културно многообразие.

Опазване на културното наследство чрез интегриран подход

Културното наследство на територията на общината е стимулатор на икономически растеж. Интегрираният подход е водещ при опазването на културното наследство и изисква при изследването и стратегическото планиране за общината да се търси пространствена интеграция на културното наследство със съседните общини, региони и страни. което изисква изпълнението на следните дейности:

- **интегриране** на културното наследство в Европейската мрежа, културен туризъм, развиващ и утвърждаващ културните традиции и идентичност на общината;
- приоритетно **съхраняване** на културното наследство чрез партньорство и гражданско участие;
- опазване, цифровизиране, **социализация**, експониране и популяризиране на недвижими, движими и нематериални културни ценности; изграждане на **инфраструктура** за достъп до обектите на културното и природното наследство (за хора в неравностойно положение), оценка на въздействието;
- създаване на **планове** за опазване, управление и социализация на културното наследство;
- **трансгранично сътрудничество** за мобилизиране на потенциала на периферните гранични територии, сътрудничество между граничните общини като средство за насърчаване на инвестициите, за развитие на бизнеса и туризма и повишаване качеството на жизнената среда;
- развитие на **културен и природен туризъм**, опазване на културните и природните ресурси, повишаване на привлекателността на териториите с културно и природно наследство за бизнес инвестиции, **селски туризъм** със съхранени ландшафти, селищни структури, културни и природни феномени.

Институционална рамка

Програмата за развитието на туризма в община Симитли е разработена в съответствие с приоритетите на областната и националната стратегия за устойчиво развитие на туризма и стратегиите за развитие на отделните видове туризъм.

Актуализираната Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма от 2017 година е с времеви хоризонт 2030 година и включва следните стратегически цели:

- **Стратегическа цел 1:** Създаване на благоприятна околна и бизнес среда за развитие на устойчив туризъм

На фокус са няколко проблемни области:

1. институционален капацитет за управление на туристическия сектор и нормативна и поднормативна уредба в туризма;
  2. национална политика за управление на качеството на туристическия продукт и устойчивото развитие на туристическите предприятия;
  3. съхранение и защита на околната среда, в т.ч. природа и биоразнообразие, замърсявания, управление на ресурсите – вода, енергия и отпадъци, адаптационни процеси, свързани с измененията на климата;
  4. осигуряване на качествени кадри за развитието на туризма,
  5. бизнес среда – сив сектор, данъчна политика, финансиране на МСП, инвестиции в туризма, инфраструктура;
  6. информационната осигуреност на дестинацията, като предпоставка за информирани управленски решения.
- **Стратегическа цел 2:** Развитие на конкурентноспособен туристически сектор

Осигуряването на стабилно управление и благоприятна околна и бизнес среда е важно условие за развитие на конкурентноспособна туристическа индустрия. Съществуват проблеми, свързани със стратегическото планиране във фирмите от сектора (в т.ч. организационно-управленски и маркетингови стратегии, стратегии за развитие на човешките ресурси, стратегии за оптимизация на процесите и други); с информираността за нуждата и ползите от сертификацията за качество или устойчиво развитие; с недостатъчната подкрепа за стартиращи предприятия, както и с дефицитите на знания и компетентности в ключови области като маркетинг, ПР, комуникации, иновации и други. От ключово значение е осигуряването на методологическа подкрепа за правилно развитие на предприятията в туризма по примера на водещи дестинации. Друг проблем е сезонността на българския туризъм и заетостта в туризма, което може да се преодолее с развитието и подобряването на сътрудничеството между фирмите в сектора и развитие на съвместни, допълващи се дейности.

- **Стратегическа цел 3:** Успешно позициониране на България на световния туристически пазар

Успешното позициониране на България на международния туристически пазар зависи изключително от маркетинговата политика на дестинацията. Анализите обаче показват, че страната има блед имидж, без особени отличителни характеристики. Подобно възприятие е сигнал за недостатъчно високата ефективност на националния туристически маркетинг. Ключови проблемни области, свързани с управлението на маркетинга на дестинацията са:

- липсата на основни маркетингови документи, които да синхронизират действията на заинтересованите страни;
- непълноценното функциониране на туристическите информационни центрове в ролята им на място за пряк контакт с посетителите;
- липсата на регулярен мониторинг и оценка на резултатите от маркетинговите дейности, който да служи като основа за коригиращи действия и планиране на следващи стъпки.

Основен елемент от маркетинга на всяка дестинация е продуктовото ѝ портфолио. В България доминират два продукта – морски ваканционен и зимен ски туризъм, които привличат значителен дял от всички посещения/пътувания. В последните години страната прави опити да се позиционира на международния туристически пазар и с два приоритетни продукта – културен и здравен (балнео, уелнес и спа) туризъм. България има ресурси да развива и набор от други продукти с потенциал – еко, селски и приключенски туризъм, градски развлекателен, спортен и делови туризъм. Поради липсата на някои стратегически документи, както и поради дефицитите в управлението на атракциите, продуктовата оферта на страната е в известна степен хаотична, а акцентът е поставен по-скоро върху наличието на ресурси, вместо върху възможностите на ресурсите да осигурят запомнящо се туристическо преживяване. Промотирането на дестинацията в съответствие с очертаните цели, приоритети и продуктово портфолио е ключова предпоставка за успешното ѝ позициониране на туристическия пазар. В последните години са реализирани няколко комуникационни кампании с различна степен на ефективност, чиято основна цел е насърчаване на посещенията на чужденци и пътуванията на българите в страната. Оценките показват, че рекламата на страната не е достатъчно различима и конкретна (представена чрез уникални продукти или ресурси), а комуникацията с потенциалните туристи се осъществява най-вече през традиционни канали, в противоречие със съвременните тенденции. Онлайн представянето на страната е крайно подценено – туристическият портал е неактуален и остарял като дизайн, липсва фейсбук страница на дестинацията.

- **Стратегическа цел 4:** Балансирано развитие на туристическите райони.

Балансираното развитие на районите изисква всеки от тях да се развива, налагайки собствено уникално предложение за продажба (или собствена марка), която от една страна му осигурява конкурентно предимство, така че да привлича достатъчно потребители, а от друга – го прави елемент от цялостната туристическа оферта на дестинацията България. С оглед на това се включват мерки за развитие и позициониране на всеки район, на база на които следва да бъдат разработени и стратегиите за развитие на районите.

Няма информация за наличие на стратегия за устойчиво развитие на туризма на област Благоевград за следващите години, което затруднява администрацията на община Симитли при изготвянето на програма за развитие на туризма в съответствие с областната стратегия.

Цели и приоритети на община Симитли за устойчиво развитие на туризма

Главната цел на община Симитли е да се превърне в разпознаваема и привлекателна туристическа дестинация на туристическия пазар с качеството на предлагания туристически продукт и разнообразяване на алтернативните видове туризъм чрез добри услуги и професионално подготвен персонал, опазване и устойчиво използване на туристическите ресурси, както и свързаната с тях инфраструктура.

Мисията на общинската администрация е да провежда целенасочена политика и подкрепа за развитието на туризма, базирани на партньорство с публичния сектор, държавните и областните институции, частния сектор и неправителствените организации, за да се създадат условия за разкриване на работни места, развитие на предприемачеството, дългосрочни икономически и социални ползи.

В Плана за интегрирано развитие на община Симитли за периода 2021-2027 години са посочени приоритети, мерки и дейности за устойчивото развитие на туризма, както и срокове за изпълнение и източници на финансиране. Програмата за развитие на туризма е неразделна част от План за интегрирано развитие 2021-2027 на община Симитли.

Приоритет 1: Подобряване на качеството на туристическите услуги.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 6:** Устойчиво развитие на туризма, **Мярка 6.4** - Подобряване на квалификацията и уменията на заетите в туризма.

Дейност 6.4.1	Подобряване чуждоезиковата подготовка;;
Дейност 6.4.2	Подобряване на компютърните умения на заетите в обслужването;;
Дейност 6.4.3	Квалификация на хората за развитие на алтернативни форми на туризъм;;
Дейност 6.4.4	Подобряване информационното обслужване на туристите;
Дейност 6.4.5	Обособяване на звено, част от общинска администрация Симитли, ангажирано с политиките по развитие и реализация на дейности в сектор туризъм;

Приоритет 2: Устойчиво развитие на алтернативен туризъм.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 6**: Устойчиво развитие на туризма, **Мярка 6.1** - Устойчиво развитие на алтернативни видове туризъм.

Дейност 6.1.1	Устойчиво развитие на екологичен планински туризъм;
Дейност 6.1.2	Устойчиво развитие на селски и еко туризъм;
Дейност 6.1.3	Устойчиво развитие на спортен и атракционен туризъм;
Дейност 6.1.4	Устойчиво развитие на фестивален туризъм;
Дейност 6.1.5	Разработване на интегриран туристически продукт за представители на сребърната икономика;
Дейност 6.1.6	Изграждане на специфична инфраструктура за хора с увреждания и разработване на туристически продукт за тях;
Дейност 6.1.7	Развитие на СПА и Уелнес туризъм;
Дейност 6.1.8	Стимулиране на приключенски, екстремни, речен, велотуризъм и скално катерене;
Дейност 6.1.9	Създаване и поддържане на условия за целогодишен конгресен, семинарен, конферентен туризъм;
Дейност 6.1.10	Създаване и поддържане на условия за провеждане на фирмени тим билдинг събития;

Приоритет 3: Разнообразяване на туристическото предлагане.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 2**: Устойчива техническа инфраструктура и устойчив достъп до услуги на населението, **Мярка 2.7** - Развитие на културната инфраструктура и услуги за населението; **Мярка 2.8** - Стимулиране на културно-историческите и творческите индустрии на основата на иновации и внедряване на ИКТ при тяхната интерпретацията и социализация; **Приоритет 6**: Устойчиво развитие на туризма, **Мярка 6.1** - Устойчиво развитие на алтернативни видове туризъм.

Дейност 2.7.1	Цялостен ремонт на съществуващата материална база, включително саниране на читалища;
Дейност 2.7.2	Подпомагане на читалищните настоятелства в общината;

Дейност 2.7.3	Финансиране на културни представления на самодейни и художествени състави от общината при участие в регионални и национални представления;
Дейност 2.7.4	Възстановяване и опазване на храмове на територията на общината;
Дейност 2.7.5	Съхранение и опазване на паметниците на културата;
Дейност 2.7.6	Опазване, цифровизация, социализация, експониране и популяризиране на недвижими, движими и нематериални културни ценности на територията на общината;
Дейност 2.7.7	Изграждане и реконструкция на инфраструктурата за достъп до и около обектите на културно и природно наследство, определяне режим на ползване, създаване на правилници за управление и експлоатация;
Дейност 2.7.8	Рестаурация и консервация на недвижими културни ценности от архитектурното наследство в градската среда;
Дейност 2.8.1	Създаване на виртуален музей на територията на община Симитли;
Дейност 2.8.2	Експониране на обекти на недвижимото културно наследство на територията на община Симитли;
Дейност 2.8.3	Създаване на интерактивен посетителски център в град Симитли;
Дейност 2.8.4	Промотиране и провеждане на ежегодни общински фестивали/културни събития;
Дейност 2.8.5	Подпомагане на местните творци и занаятчии;
Дейност 6.1.1	Устойчиво развитие на екологичен планински туризъм;
Дейност 6.1.2	Устойчиво развитие на селски и еко туризъм;
Дейност 6.1.3	Устойчиво развитие на спортен и атракционен туризъм;
Дейност 6.1.4	Устойчиво развитие на фестивален туризъм;

Дейност 6.1.5	Разработване на интегриран туристически продукт за представители на сребърната икономика;
Дейност 6.1.6	Изграждане на специфична инфраструктура за хора с увреждания и разработване на туристически продукт за тях;
Дейност 6.1.7	Развитие на СПА и Уелнес туризъм;
Дейност 6.1.8	Стимулиране на приключенски, екстремен, речен, велотуризм и скално катерене;
Дейност 6.1.9	Създаване и поддържане на условия за целогодишен конгресен, семинарен, конферентен туризъм;
Дейност 6.1.10	Създаване и поддържане на условия за провеждане на фирмени тийм билдинг събития;

Приоритет 4: Подобряване на рекламата и маркетинга на община Симитли като туристическа дестинация.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 2:** Устойчива техническа инфраструктура и устойчив достъп до услуги на населението, **Мярка 2.7** - Развитие на културната инфраструктура и услуги за населението; **Мярка 2.8** - Стимулиране на културно-историческите и творческите индустрии на основата на иновации и внедряване на ИКТ при тяхната интерпретацията и социализация; **Приоритет 6:** Устойчиво развитие на туризма, **Мярка 6.2** - Стимулиране на опазването на културно-историческото наследство и историческите структури/ансамбли в историческите населени места на общината с оглед повишаване на привлекателността и качеството на средата, на културно-историческите и творческите индустрии на основата на иновации и внедряване на ИКТ при тяхната интерпретацията и социализация; **Мярка 6.3** - Развитие на специализирана туристическа инфраструктура; **Мярка 6.5** - Община Симитли дестинация, заемаща самостоятелно място на регионалния, националния и международния туристически пазар.

Дейност 2.7.6	Опазване, цифровизация, социализация, експониране и популяризиране на недвижими, движими и нематериални културни ценности на територията на общината;
Дейност 2.8.1	Създаване на виртуален музей на територията на община Симитли;

Дейност 2.8.2	Експониране на обекти на недвижимото културно наследство на територията на община Симитли;
Дейност 2.8.3	Създаване на интерактивен посетителски център в град Симитли;
Дейност 2.8.4	Промотиране и провеждане на ежегодни общински фестивали/културни събития;
Дейност 6.2.3	Създаване на дигитално приложение за добавена реалност за археологически обекти и аудиогид на няколко езика за културни и исторически зони в общината;
Дейност 6.2.4	Проучване, съхранение и интерпретация на археологическото богатство и традиционната жилищна архитектура на територията на община Симитли;
Дейност 6.3.3	Създаване на интерактивен туристически център в град Симитли;
Дейност 6.3.4	Изготвяне на Маркетингова стратегия, насочена към привличане на предприемачи от нови целеви групи – частни планински водачи; туристически блогъри – български и чужди; други алтернативни медийни канали;
Дейност 6.3.6	Създаване и надграждане на туристически информационен портал за община Симитли;
Дейност 6.5.1	Провеждане на комуникационна кампания за представяне и позициониране на община Симитли на целеви пазари, включително на българския пазар;;
Дейност 6.5.2	Изработване рекламни материали, включително съвременни печатни информационни материали в помощ на местния бизнес в туризма и туристите;;
Дейност 6.5.3	Участие на общината в туристически изложения и борси;;
Дейност 6.5.4	Създаване на рекламен пакет за туристическо предлагане на общината, включително интернет реклама, рекламен банер, рор-уп реклами, използване на социални мрежи и др.;

Дейност 6.5.5	Провеждане на публични събития за откриване и закриване на туристическия сезон включително изготвяне на анализ и прогнози за сезона;
Дейност 6.5.6	Организиране на информационни срещи в полза на бизнеса, ангажиран в сектор туризъм;
Дейност 6.5.7	Сътрудничество между туристическите организации и институциите с цел осигуряване на екологична безопасност на туристическите обекти и маршрути.

Приоритет 5: Устойчиво развитие на туристическите ресурси.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 2:** Устойчива техническа инфраструктура и устойчив достъп до услуги на населението, **Мярка 2.7** - Развитие на културната инфраструктура и услуги за населението; **Мярка 2.8** - Стимулиране на културно-историческите и творческите индустрии на основата на иновации и внедряване на ИКТ при тяхната интерпретацията и социализация; **Мярка 2.9** – Подобряване на спортна инфраструктура; **Мярка 2.11** - Подобряване условията на жизнената среда и създаване на интелигентни услуги за населението; **Приоритет 3:** Интегрирано екологично развитие, **Мярка 3.1** - Адаптиране към измененията на климата и опазване на биологичното разнообразие; **Мярка 3.2** – Повишаване на екологичната култура; **Приоритет 4:** Териториално сближаване и интегрирано развитие на градските и селските райони, **Мярка 4.1** - Интегрирано развитие на градските и селските райони; **Мярка 4.2** - Развитие на трансграничното и транснационално сътрудничество; **Приоритет 6:** Устойчиво развитие на туризма, **Мярка 6.2** - Стимулиране на опазването на културно-историческото наследство и историческите структури/ансамбли в историческите населени места на общината с оглед повишаване на привлекателността и качеството на средата, на културно-историческите и творческите индустрии на основата на иновации и внедряване на ИКТ при тяхната интерпретация и социализация; **Мярка 6.3** - Развитие на специализирана туристическа инфраструктура.

Дейност 2.7.1	Цялостен ремонт на съществуващата материална база, включително саниране на читалища;;
Дейност 2.7.3	Финансиране на културни представления на самодейни и художествени състави от общината при участие в регионални и национални представления;

Дейност 2.7.4	Възстановяване и опазване на храмове на територията на общината;
Дейност 2.7.5	Съхранение и опазване на паметниците на културата;
Дейност 2.7.6	Опазване, цифровизация, социализация, експониране и популяризиране на недвижими, движими и нематериални културни ценности на територията на общината;
Дейност 2.7.7	Изграждане и реконструкция на инфраструктурата за достъп до и около обектите на културно и природно наследство, определяне режим на ползване, създаване на правилници за управление и експлоатация;
Дейност 2.7.8	Реставрация и консервация на недвижими културни ценности от архитектурното наследство в градската среда;
Дейност 2.8.1	Създаване на виртуален музей на територията на община Симитли;
Дейност 2.8.2	Експониране на обекти на недвижимото културно наследство на територията на община Симитли;
Дейност 2.8.3	Създаване на виртуален музей на територията на община Симитли;
Дейност 2.9.1	Изграждане на нови спортни площадки за баскетбол и футбол;
Дейност 2.9.2	Разширяване на спортната база за практикуване на тенис;
Дейност 2.9.5	Стимулиране провеждането на спортни мероприятия от разнообразен тип, включително – тенис на маса, хандбал, баскетбол, футбол и др.;
Дейност 3.1.2	Залесяване на неземеделски земи в община Симитли;
Дейност 3.1.3	Намаляване на опасността от горски пожари чрез изграждане на високотехнологични системи за пасивно пожаронаблюдение;

Дейност 3.1.4	Залесяване на горски площи, засегнати от пожари. Възстановяване и превантивни дейности;
Дейност 3.1.5	Превенция от бъдещи наводнения чрез почистване и поддържане на речните корита и дерета в чертите на населените места и извън селищните територии;
Дейност 3.1.6	Актуализация на база данни за рискови зони, изграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от бедствия;
Дейност 3.1.7	Поддръжка на градини и зелени площи;
Дейност 3.1.8	Изграждане на мрежа от електрически зарядни станции;
Дейност 3.1.9	Възстановяване, изграждане на съоръжения за наблюдение и укрепване на срутища и свлачища на територията на общината;
Дейност 3.1.11	Разработване и внедряване на системи за информирание и предупреждаване на населението при рискови ситуации;
Дейност 3.2.1	Организиране и провеждане на акции с ученици за почистване, залесяване и/или засаждане на цветя на обществени места;
Дейност 3.2.2	Организиране и провеждане на акции с жители на общината за почистване, залесяване и/или засаждане на цветя на обществени места;
Дейност 3.2.4	Организиране и провеждане на акции с жители на общината за почистване на нерегламентирани сметища;
Дейност 4.1.2	Развитие на междуобщинско сътрудничество в сферата на туризма, екологията и социалните услуги както в областта, така и в региона;
Дейност 4.2.1	Внедряване на видеонаблюдение и подобряване на градската сигурност в трансграничния регион;
Дейност 4.2.3	Създаване на привлекателна градска среда в трансграничните общини;

Дейност 6.2.1	Създаване на програма за поетапно реконструиране, възстановяване, реставриране на ценни исторически сгради;
Дейност 6.2.2	Преодоляване на занемареността, разрухата, разрушенията, загубата на ценни обекти) и повишаване на притегателността им за жителите и гостите;
Дейност 6.2.3	Създаване на дигитално приложение за добавена реалност за археологически обекти и аудиогид на няколко езика за културни и исторически зони в общината;
Дейност 6.2.4	Проучване, съхранение и интерпретация на археологическото богатство и традиционната жилищна архитектура на територията на община Симитли;
Дейност 6.3.1	Реконструкция и модернизация на туристическа инфраструктура в зоните за туризъм;
Дейност 6.3.2	Подобряване на достъпа и развитието на информационните и телекомуникационни технологии в областта на публичните и туристически услуги;
Дейност 6.3.3	Създаване на интерактивен туристически център в град Симитли;
Дейност 6.3.5	Създаване на градски и крайградски зелени коридори;
Дейност 6.3.6	Създаване и надграждане на туристически информационен портал за община Симитли;
Дейност 6.3.7	Подобряване на санитарно-хигиенните условия в зоните за туризъм;

Приоритет 6: Подобряване на качеството и достъпа до културна и спортна инфраструктура.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 2:** Устойчива техническа инфраструктура и устойчив достъп до услуги на населението, **Мярка 2.1** - Развитие на образователната инфраструктура на територията на общината; **Мярка 2.7** – Развитие на културната инфраструктура и услуги за населението, **Мярка 2.8** - Стимулиране на културно-историческите и

творческите индустрии на основата на иновации и внедряване на ИКТ при тяхната интерпретацията и социализация; **Мярка 2.9** - Подобряване на спортна инфраструктура.

- Дейност 2.1.2 Доизграждане на спортна инфраструктура в училищата и детските градини, включително прилагане на мерки за рехабилитация и поддръжка на вече изградената такава;
- Дейност 2.1.5 Изпълнение на СМР, поддръжка и надграждане на детските площадки на територията на общината;
- Дейност 2.7.1 Цялостен ремонт на съществуващата материална база, включително саниране на читалища;
- Дейност 2.7.2 Подпомагане на читалищните настоятелства в общината;
- Дейност 2.7.3 Финансиране на културни представления на самодейни и художествени състави от общината при участие в регионални и национални представления;
- Дейност 2.7.4 Възстановяване и опазване на храмове на територията на общината;
- Дейност 2.7.5 Съхранение и опазване на паметниците на културата;
- Дейност 2.7.6 Опазване, цифровизация, социализация, експониране и популяризиране на недвижими, движими и нематериални културни ценности на територията на общината;
- Дейност 2.7.7 Изграждане и реконструкция на инфраструктурата за достъп до и около обектите на културно и природно наследство, определяне режим на ползване, създаване на правилници за управление и експлоатация;
- Дейност 2.7.8 Реставрация и консервация на недвижими културни ценности от архитектурното наследство в градската среда;
- Дейност 2.8.1 Създаване на виртуален музей на територията на община Симитли;

Дейност 2.8.2	Експониране на обекти на недвижимото културно наследство на територията на община Симитли;
Дейност 2.8.3	Създаване на интерактивен посетителски център в град Симитли;
Дейност 2.8.4	Промотиране и провеждане на ежегодни общински фестивали/културни събития;
Дейност 2.8.5	Подпомагане на местните творци и занаятчии;
Дейност 2.9.1	Изграждане на нови спортни площадки за баскетбол и футбол;
Дейност 2.9.2	Разширяване на спортната база за практикуване на тенис;
Дейност 2.9.3	Извършване на СМР, реконструкция на градски стадион в град Симитли;
Дейност 2.9.4	Подкрепа за развитие на местни спортни клубове;
Дейност 2.9.5	Стимулиране провеждането на спортни мероприятия от разнообразен тип, включително – тенис на маса, хандбал, баскетбол, футбол и др.;

Приоритет 7: Свързана и достъпна пътна мрежа.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 2:** Устойчива техническа инфраструктура и устойчив достъп до услуги на населението, **Мярка 2.2.** – Развитие на пътната инфраструктура.

Дейност 2.2.1	Рехабилитация, подобряване и поддържане на общинската пътна мрежа, включително изграждане/обновяване/реконструкция на съоръжения към нея;
Дейност 2.2.2	Рехабилитация, подобряване и поддържане на улици и улично осветление, включително изграждане/обновяване/реконструкция на съоръжения към уличната мрежа;
Дейност 2.2.3	Рехабилитация и модернизация на системите за външно изкуствено осветление в община Симитли;
Дейност 2.2.4	Благоустрояване на пешеходна централна зона;

Дейност 2.2.5 Целогодишна поддръжка на пътната маркировка и сезонно почистване и поддържане на пътната настилка на общинската пътна мрежа;

Дейност 2.2.6 Осигуряване на достъпна среда за хора с увреждания до обществени сгради;

Приоритет 8: Подобряване качеството на околната среда и екологичната инфраструктура.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 1:** Развитие на интелигентна и динамична икономика на територията на община Симитли, **Мярка 1.4** - Развитие на селското стопанство с повишена добавена стойност; **Приоритет 2:** Устойчива техническа инфраструктура и устойчив достъп до услуги на населението, **Мярка 2.10** – Развитие на ВиК инфраструктура, **Мярка 2.11** - Подобряване условията на жизнената среда и създаване на интелигентни услуги за населението; **Приоритет 3:** Интегрирано екологично развитие, **Мярка 3.1** – Адаптиране към измененията на климата и опазване на биологичното разнообразие, **Мярка 3.2** - Повишаване на екологичната култура, **Мярка 3.3** - Управление на отпадъците; **Приоритет 6:** Устойчиво развитие на туризма, **Мярка 6.3** - Развитие на специализирана туристическа инфраструктура.

Дейност 1.4.3 Екологичен мониторинг – изграждане на система за следене на замърсяването на въздуха, водата и почвата;

Дейност 1.4.4 Залесяване на ерозирали терени в общината;

Дейност 2.10.1 Проекти за изграждане/довършване/разширение на канализационни мрежи и ПСОВ за отпадъчни води от населени места до 2 000 е.ж.;

Дейност 2.10.2 Доизграждане на ВиК мрежа;

Дейност 2.11.1 Изграждане/доизграждане на велоалеи;

Дейност 2.11.2 Изграждане и поддръжка на приют за бездомни животни;

Дейност 2.11.5 Изграждане съпътстваща инфраструктура (пейки, кошчета, табели и др.);

Дейност 2.11.7 Поддръжка на инфраструктурата около сгради на кметства, включително облагородяване дворовете, озеленяване и настилки, ремонт на осветление;

Дейност 3.1.1	Строеж на нови паркови пространства на територията на град Симитли;
Дейност 3.1.2	Залесяване на неземеделски земи в община Симитли;
Дейност 3.1.3	Намаляване на опасността от горски пожари чрез изграждане на високотехнологични системи за пасивно пожаронаблюдение
Дейност 3.1.4	Залесяване на горски площи, засегнати от пожари. Възстановяване и превантивни дейности;
Дейност 3.1.5	Превенция от бъдещи наводнения чрез почистване и поддържане на речните корита и дерета в чертите на населените места и извън селищните територии;
Дейност 3.1.6	Актуализация на база данни за рискови зони, изграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от бедствия;
Дейност 3.1.7	Поддръжка на градини и зелени площи;
Дейност 3.1.8	Изграждане на мрежа от електрически зарядни станции;
Дейност 3.1.9	Възстановяване, изграждане на съоръжения за наблюдение и укрепване на срутища и свлачища на територията на общината;
Дейност 3.1.10	Разработване на планове за превенция и управление на риска от изменение на климата;
Дейност 3.1.11	Разработване и внедряване на системи за информиране и предупреждаване на населението при рискови ситуации;
Дейност 3.2.1	Организиране и провеждане на акции с ученици за почистване, залесяване и/или засаждане на цветя на обществени места;
Дейност 3.2.2	Организиране и провеждане на акции с жители на общината за почистване, залесяване и/или засаждане на цветя на обществени места;
Дейност 3.2.3	Провеждане на разяснителни кампании за опазване на околната среда;

Дейност 3.2.4	Организиране и провеждане на акции с жители на общината за почистване на нерегламентирани сметища;
Дейност 3.3.1	Закупуване на нова сметсъбирачна техника;
Дейност 3.3.2	Регулярна подмяна на компроментираните съдове за отпадъци;
Дейност 3.3.3	Разширяване обхвата на разделното събиране в общината; стимулиране гражданското участие в процеса на разделно събиране на отпадъци;
Дейност 3.3.4	Изграждане на общинско депо за строителни отпадъци, вкл. инсталация за рециклирането им;
Дейност 3.3.5	Информационна кампания и провеждане на обучение за изграждане на умения за компостиране на биоразградими отпадъци от населението;
Дейност 3.3.6	Премахване на незаконни сметища;
Дейност 3.3.7	Изграждане на нови еко кътове за събиране на отпадъци в жилищните квартали;
Дейност 3.3.8	Въвеждане на подземни съдове за отпадъци „Умни кофи“ в централна градска част;
Дейност 3.3.9	Внедряване на интелигентна система за отчитане на отпадъците с цел стимулиране на разделното събиране и контрол на сметосъбирането и сметоизвозването;
Дейност 3.3.10	Повишаване на познанието за опазване на околната среда на живеещите в общината, методи за намаляване на генерираните от всяко домакинство отпадъци, начинът им на изхвърляне и утилизация, създаване на активно гражданско общество по предотвратяване на нерегламентирани сметища;
Дейност 6.3.1	Реконструкция и модернизация на туристическа инфраструктура в зоните за туризъм;
Дейност 6.3.5	Създаване на градски и крайградски зелени коридори;
Дейност 6.3.7	Подобряване на санитарно-хигиенните условия в зоните за туризъм;

Приоритет 9: Добро управление и диалог със заинтересованите страни за успешно изпълнение на плана.

Дейностите са включени в ПИРО Симитли в **Приоритет 4:** Териториално сближаване и интегрирано развитие на градските и селските райони, **Мярка 4.1** – Интегрирано развитие на градските и селските райони; **Мярка 4.2** - Развитие на трансграничното и транснационално сътрудничество; **Приоритет 5:** Административен капацитет, **Мярка 5.1** - Подобряване организацията на управление и работа в общинската администрация; **Мярка 5.2** - Подобряване организацията на управление и работа в общинската администрация; **Мярка 5.3** - Развитие на административния капацитет за планиране и изпълнение на стратегически планове и политики и насърчаване участието на гражданското общество в управлението; **Мярка 5.4** - Развитие на междуобщинското, регионалното и трансграничното сътрудничество и партньорство.

Дейност 7.5.1	Създаване на междуобщински и регионални комисии за съвместна работа в областта на туризма;
Дейност 7.5.2	Създаване на план за трансгранично сътрудничество в областта на туризма – самостоятелно или съвместно с друга (други) община (общини);
Дейност 7.5.4	Развитие на междуобщинското партньорство за реализиране на важни инфраструктурни проекти;
Дейност 7.5.5	Развитие на междуобщинското партньорство и бизнеса за реализиране на ПЧП;
Дейност 7.5.6	Развитие на трансграничното сътрудничество с Република Сърбия.

Наблюдение и оценка на изпълнението на програмата

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Програмата за развитие на туризма в община Симитли следва да осигурява ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмиране, управление и ресурсното осигуряване на развитието на общината като туристическа дестинация. При разработването на системата са взети предвид механизмите и процедурите, предвидени в нормативните документи с оглед постигането на целите за интегрирано устойчиво развитие на туризма и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти.

Общинската администрация на Симитли обединява и координира работата и инициативите на всички заинтересовани страни за създаването, разширяването и поддържането на необходимите за развитието на туризма условия и фактори, както и за маркетинга на дестинацията.

Общинският съвет определя политиката за развитие на туризма на територията на общината. Кметът на общината:

1. разработва програмата и отчета за нейното изпълнение и след одобрението им от консултативния съвет ги внася за приемане от общинския съвет;
2. създава и ръководи консултативния съвет;
3. създава Общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти (ОЕККТО);
4. определя категорията на туристически обекти по предложение на ОЕККТО в предвидените в този закон случаи;
5. създава и поддържа общински регистър на категоризираните по т. 4 туристически обекти на територията на общината - част от Националния туристически регистър;
6. предлага на общинския съвет да определи размера на туристическия данък след писмено становище на консултативния съвет;
7. изпраща информацията от регистъра на електронен носител или по електронен път на министъра на туризма;
8. събира статистическа информация и създава и поддържа информационна база данни за туризма на територията на общината;
9. разработва и изпълнява програми и проекти в областта на туризма, финансирани от Европейския съюз и от международни организации;
10. сътрудничи и подпомага инициативи на държавните органи, организацията за управление на туристическия район и на туристическите сдружения за развитие на туризма на територията на общината в изпълнение на националната политика в областта на туризма;

11. изготвя годишен отчет за разходването на събрания на територията на общината туристически данък и го публикува на интернет страницата на съответната община;
12. осъществява контролни функции в предвидените в този закон случаи.

Източници на финансиране

Осъществяването на всички мерки, заложи в Програмата за устойчиво развитие на туризма в община Симитли изисква значителни финансови ресурси. Съгласно чл. 60 от Закона за туризма средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;
2. средствата, събирани от туристическия данък;
3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

Средствата могат да се разходват само за конкретни проекти, като:

1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;
2. изграждане и функциониране на общински туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;
3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;
4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;
5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;
6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;
7. взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;
8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти;
9. благоустрояване, изграждане и поддържане на инфраструктурата - общинска собственост, в националните курорти, когато на територията на общината има такива.